

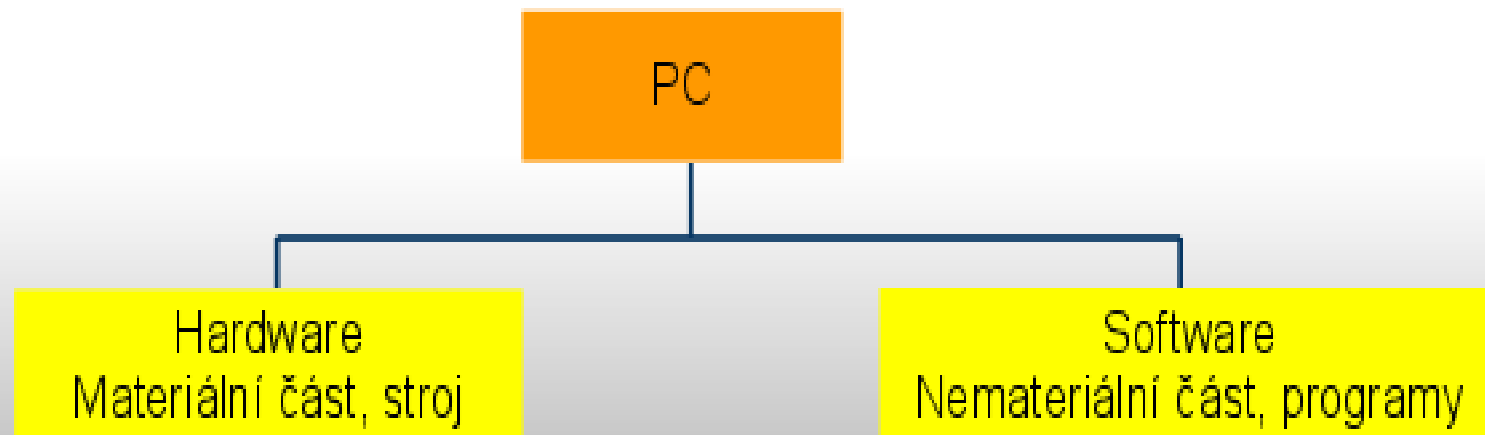
Osobní počítač

Zpracoval: ict
Aktualizace: 10. 11. 2011

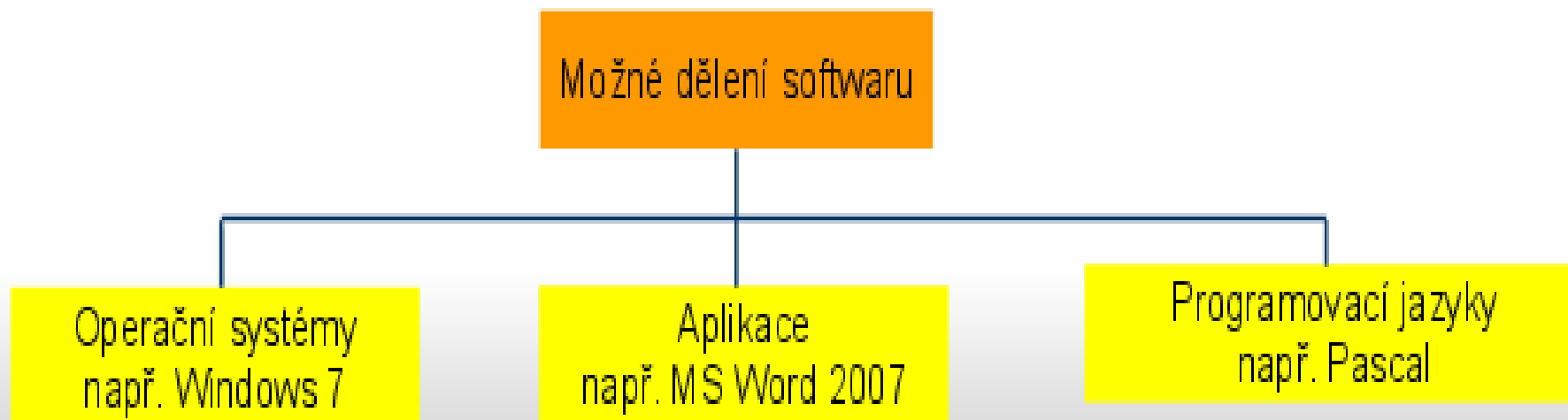
Charakteristika PC

- Osobní počítač (personal computer - PC) je **nástroj člověka pro zpracovávání informací**
- Vyznačuje se **schopností samostatně pracovat podle předem vytvořených programů** a příkazů uživatele
- Nachází uplatnění téměř ve všech oblastech činnosti současné společnosti
- Každý počítač je nedílnou součástí dvou základních komponentů: hardwaru a softwaru

Software

- Softwarem rozumíme programy pro činnost PC
- Program je předem definovaná posloupnost kroků (postup) k dosažení určitého cíle
- Podle toho, k čemu je software určen, můžeme ho dělit do skupin

Určení softwaru

- **Operační systém** základní systémový software. Vytváří nezbytné podmínky pro:
  - činnost hardwaru
  - činnost aplikací
  - ovládání PC uživatelem.(Bez operačního systému by počítač byl mrtvým kusem železa a plastu)
- **Aplikace** je každý program vytvořený k určitému praktickému účelu - např. pro zpracování textu, vedení účetnictví nebo řízení leteckého provozu. Aplikace jsou zpracovány **pro většinu aktivit současné společnosti**
- **Programovací jazyk** je nástroj, jehož prostřednictvím člověk vytváří programy

Hardware

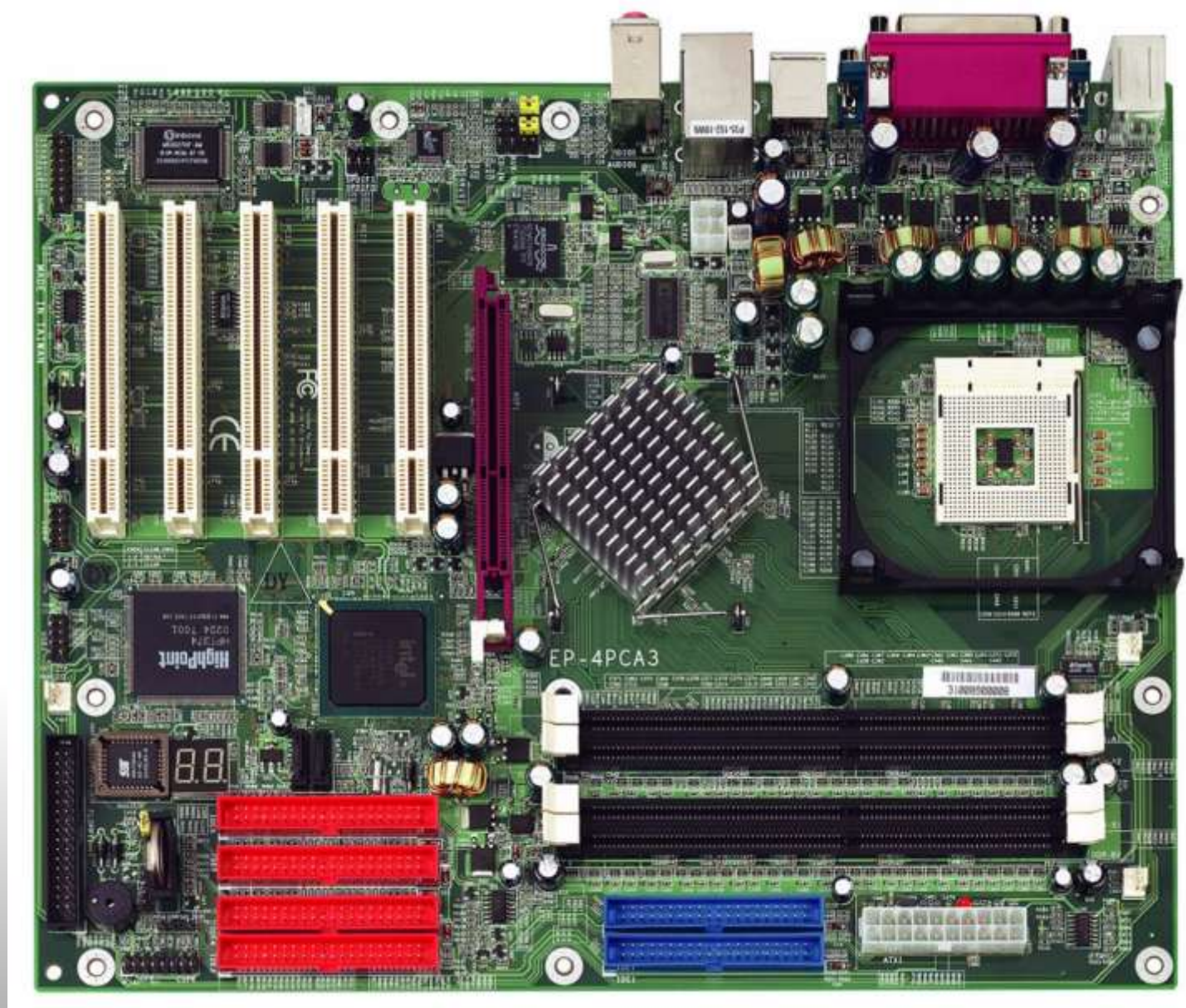
- **Zahrnuje všechny materiální součásti počítače**, zejména:
  - skříň (case) s hlavními součástmi PC
  - vstupní zařízení: klávesnice, myš, skener aj.
  - výstupní zařízení: monitor, tiskárna, reproduktory aj.
- **Hlavní součásti určující kvalitu PC** (uložené ve skříni PC) jsou především:
  - základní deska (MB)
  - procesor (CPU)
  - operační paměť (RAM) - vnitřní paměť PC
  - pevný disk (HDD)
  - grafický adaptér (GPU)
  - dále např. síťový adaptér a zvukový adaptér
- Kromě pevného disku mohou být k PC připojena další média vnější paměti: CD, DVD apod.

Základní deska

MB - mainboard (motherboard)

- *Zjednodušeně: kostra PC*
- Jsou na ní upevněny hlavní součástky, propojuje součástky do funkčního celku
- Především umožňuje zapojení procesoru (CPU) a operační paměti (RAM)

Základní deska

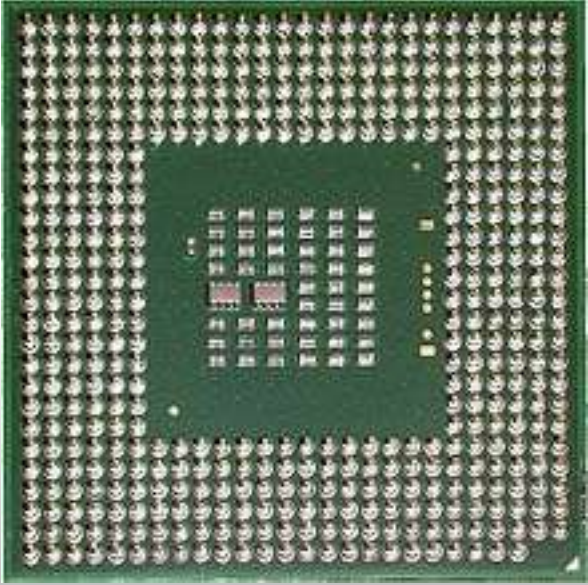
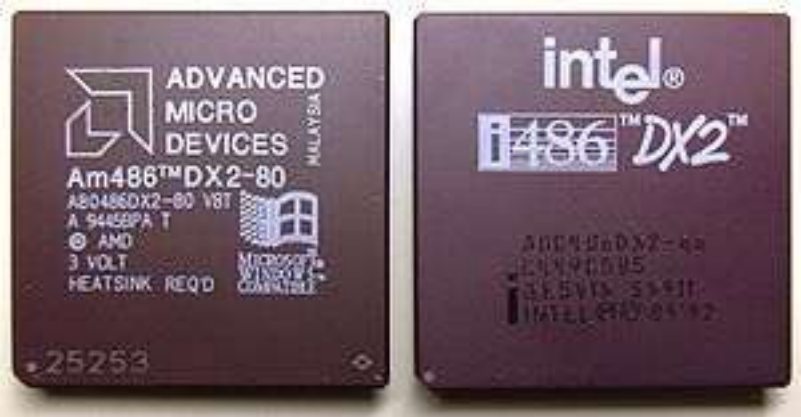

Procesor (mikroprocesor)

CPU - Central Processing Unit

- *Zjednodušeně: srdce PC*
- Procesor provádí výpočetní a logické operace (instrukce), které jsou zapsané ve spuštěném programu
- Výkonnost CPU je posuzována podle rychlosti uvedených operací, a ta především závisí na:
  - počtu jader CPU - v současnosti zpravidla 2 až 6
  - taktovací frekvenci - v současnosti okolo 3 GHz
- Podle uvedených a dalších kritérií můžeme ale porovnávat jen stejné typy CPU

Processor (mikroprocesor)

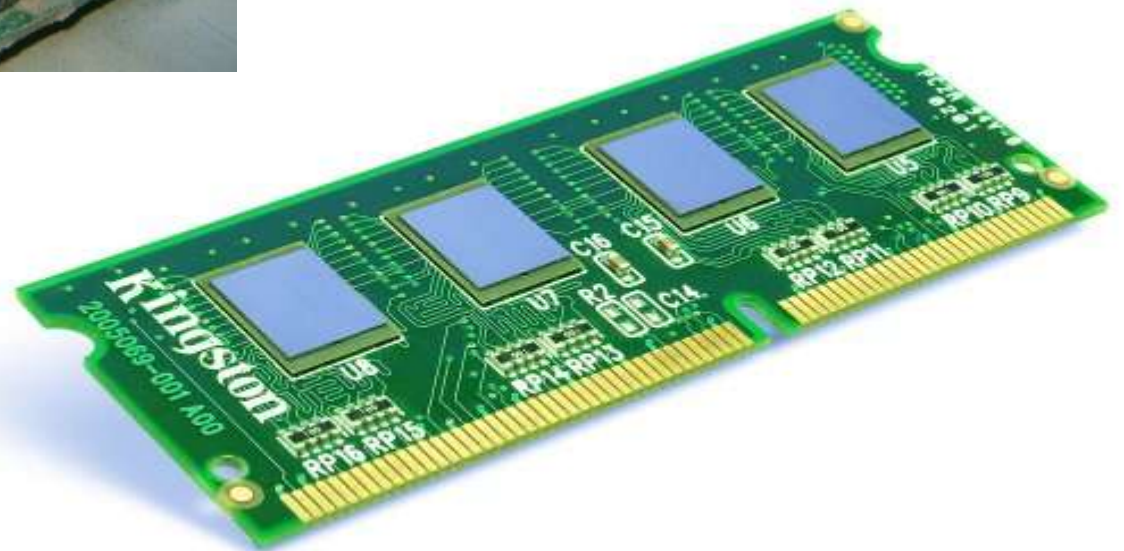
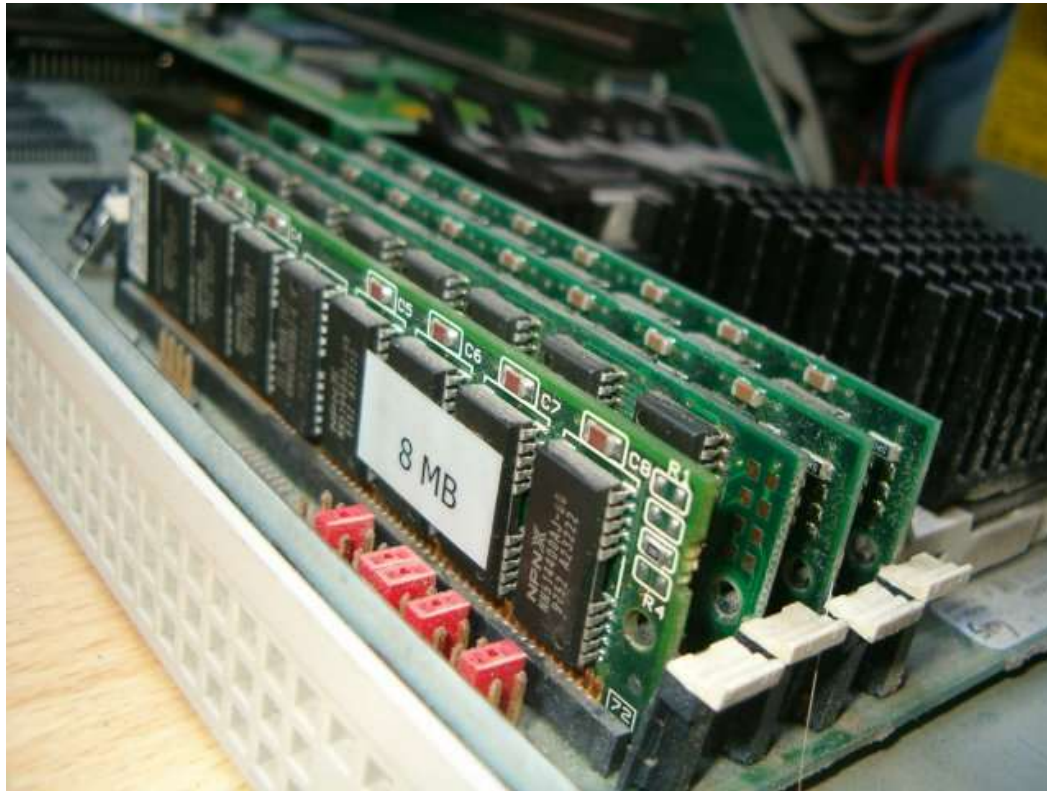

Operační paměť

RAM - random-access memory

- *Zjednodušeně: mozek PC*
- Operační paměť RAM je označována také jako **vnitřní paměť PC**
- RAM je místo, kde **se dočasně ukládají data potřebná pro činnost spuštěných programů**
- Základním výkonnostním ukazatelem je **kapacita (velikost) RAM, která se měří v bytech (B)**
- Současné PC mají kapacitu RAM v rozsahu 2 až 4 GB

Operační paměť

Velikost souborů dat

- Velikost souborů dat se měří v bytech (zkratka B)
- Násobné jednotky:
  - 1 kB = 1024 B (kilo) - tisíc
  - 1 MB = 10^6 B (mega) - milion
  - 1 GB = 10^9 B (giga) - miliarda
  - 1 TB = 10^{12} B (tera) - tisíc miliard
- Velikost souborů dat se porovnává s kapacitou datových úložišť (kolik programů, fotografií, hudby, filmů apod. se vejde na pevný disk nebo jiné médium vnější paměti?)

Pevný disk

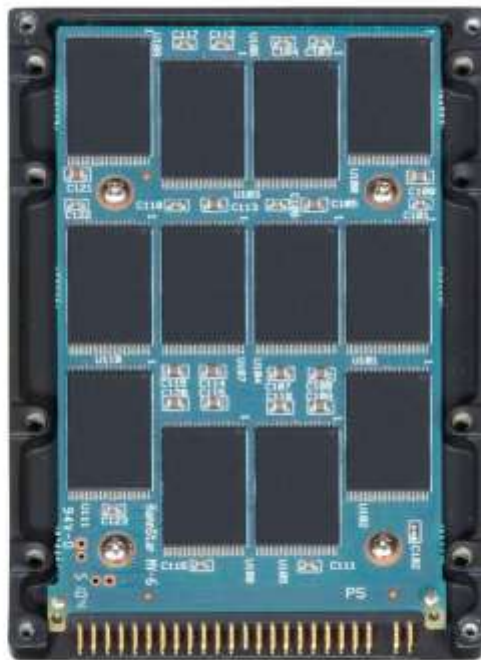
HDD - hard disk drive

- *Zjednodušeně: knihovna (skladiště) programů a dokumentů*
- Pevný disk je označován také jako **vnější paměť PC**. Je to místo, kde **se data potřebná pro činnost programů ukládají trvale**
- Základním kvalitativním ukazatelem je kapacita (velikost) HDD, která se měří v bytech (B) a také rychlost čtení a zápisu dat
- Současné PC mají HDD o kapacitě 320 až 1 000 GB (1 TB)
- Konkurencí standardních magnetických disků jsou **SSD disky**, které:
  - mají větší rychlost čtení a zápisu dat
  - mají ale menší kapacitu (za srovnatelnou cenu)

Pevné disky

Standardní
magnetický disk
500 GB za 1 500 Kč

SSD disk (pohledy zezadu a zředu)
32 GB za 1 700 Kč
256 GB za 17 000 Kč
400 GB za 50 000 Kč

Další média vnější paměti

- Prostřednictvím příslušných mechanik, čteček a konektorů mohou být k PC připojena další média vnější paměti
- Optické disky:
  - CD s kapacitou 700 MB
  - DVD s kapacitou 4,7 GB nebo dvouvrstvé 8,5 GB
  - Blu-ray s kapacitou 25 GB
- Externí disky připojované zpravidla přes rozhraní USB:
  - magnetické disky s kapacitou v řádu až TB
  - SSD disky s kapacitou do stovek MB
  - flash disky s kapacitou až 128 GB

Další média vnější paměti

Blu-Ray mechanika

Flash disk - 128 GB za 5 000 Kč

Externí SSD disk - 128 GB za 8 500 Kč

Grafický adaptér

GPU - Graphics Processing Unit

- Vykonává grafické výpočty a v součinnosti s monitorem zabezpečuje grafický (obrazový) výstup z počítače
- Může být:
  - samostatnou součástí na základní desce PC s vlastní grafickou pamětí
  - integrovanou součástí základní desky, která sdílí paměť RAM
- Základním kvalitativním ukazatelem stejných typů GPU je kapacita videopaměti - v současnosti v řádu stovek MB

Grafický adaptér

Samostatný s vlastní
videopaměť

Integrovaný na základní
desce, sdílí paměť RAM

Monitor

- **V součinnosti s grafickým adaptérem zabezpečuje grafický výstup z PC**
- V současnosti se téměř výhradně používají LCD monitory, před několika lety to byly CRT monitory
- Sledovaným parametry jsou zejména:
  - velikost úhlopříčky – dnes 19 palců a více
  - poměr stran – současné většinou 16:9
  - rozlišení – při poměru stran 16:9 např. 1 920 x 1 080 obrazových bodů

Monitor

LCD

CRT